

Plenum

Onsdag 29.4.2026 kl. 14.02

11. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 65 b § i elmarknadslagen

Regeringens proposition RP 61/2026 rd

Remissdebatt

Andre vice talman Tarja Filatov: Ärende 11 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till ekonomiutskottet.

För debatten reserveras i detta skede högst 30 minuter. Om vi inte inom denna tid hinner gå igenom talarlistan avbryts behandlingen av ärendet och fortsätter efter de övriga ärendena på dagordningen.

Debatten börjar. — Minister Multala, presentationsanförande, varsågod.

Debatt

18.30 **Ympäristö- ja ilmastoministeri Sari Multala** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys koskee sähkömarkkinalain 65 b §:n muuttamista. Pykälässä säädetään markkinapohjaisesta loppukäyttäjän kuormanohjauksesta sähkön jakeluverkossa, ja se mahdollistaa siirtymisen jakeluverkon haltijan toteuttamasta kuormanohjauksesta markkinapohjaiseen kuormanohjaukseen.

Kyseinen säännös lisättiin sähkömarkkinalakiin vuonna 2025, ja sen oli tarkoitus tulla voimaan 1. syyskuuta 2026. Valtioneuvoston asetuksella oli tarkoitus täsmentää markkinapohjaisen kuormanohjauksen teknisiä seikkoja, kuten kuormanohjausrajoituksen toiminnallisuutta ja toteutustapaa. Asetuksen valmistelu ja sen myötä teknisten seikkojen täsmentäminen on kuitenkin viivästynyt. Tämä puolestaan on vaikeuttanut toimialan mahdollisuuksia ryhtyä pykälän täysimääräisen soveltamisen edellyttämiin toimenpiteisiin nykyisessä säädetyssä aikataulussa.

Arvoisa puhemies! Markkinapohjainen kuormanohjaus on ennen kaikkea sähkön loppukäyttäjän näkökulmasta merkittävä uudistus. Se lisää kotitalouksien ja muiden sähkönkäyttäjien valinnanvapautta ja vaikutusmahdollisuuksia omaan sähkönkulutukseensa ja sähkölaskuunsa. Loppukäyttäjä voi itse päättää, ohjataanko hänen kuormiaan lainkaan, ja jos ohjataan, niin miten ja kenen toimesta.

Markkinaehtoiset ohjausvaihtoehdot parantavat asiakkaiden mahdollisuuksia valita omiin tarpeisiinsa sopiva kulutusjoustopalvelu ja hyödyntää markkinoilla tarjolla olevia joustopalveluja esimerkiksi hinnan, palvelun sisällön tai automatisaation asteen perusteella. Tämä vahvistaa kuluttajien asemaa sähkömarkkinoilla ja kannustaa palveluntarjoajia kehittämään asiakaslähtöisiä ratkaisuja.

Markkinapohjaisella kuormanohjauksella ei ole arvioitu olevan suoria vaikutuksia sähköntuotantajiin. Laajemmassa mittakaavassa kulutusjouston lisääntyminen voi kuitenkin vä-

Punkt i protokollet PR 44/2026 rd

hentää säädettävän tuotannon tarvetta, helpottaa tehtaanapainon hallintaa ja tasoittaa sähkön hintavaihtelua. Näillä vaikutuksilla on pitkän aikavälin myönteisiä heijastusvaikutuksia myös kuluttajille vakaampien hintojen ja paremman toimitusvarmuuden muodossa.

Arvoisa puhemies! Esitetään, että sähkömarkkinalain 65 b §:ää muutetaan siten, että mahdollistetaan markkinapohjaisen kuormanohjausrajapinnan porrastettu käyttöönotto. Muutos mahdollistaa jakeluverkon haltijoille, sähkömyyjille ja muille markkinatoimijoille paremmat edellytykset toteuttaa tarvittavat merkittävät tietojärjestelmä- ja prosessimuutokset sekä varmistaa ratkaisujen asianmukainen testaaminen ja sertifiointi. Esitetty muutos mahdollistaa kuormanohjausrajapinnan käyttöönoton 1. syyskuuta lähtien, kuitenkin siten, että käyttöönotto on mahdollistettava viimeistään 1. kesäkuuta 2027 mennessä.

Esitetty muutos porrastetusta käyttöönotosta mahdollistaa kuormanohjausrajapinnan käyttöönoton edellyttämien teknisten ja toiminnallisten toimenpiteiden toteuttamisen hallitusti ja johdonmukaisesti sekä vähentää käyttöönottoon liittyvää kohtuutonta aikataulupainetta. Porrastettu käyttöönotto mahdollistaa samalla sen, että rajapinta voidaan ottaa käyttöön toimijalle sopivana ajankohtana. Toimijat, joilla on valmiudet ottaa käyttöön markkinapohjainen kuormanohjaus jo ennen 1. kesäkuuta 2027, voivat näin tehdä 1. syyskuuta 2026 lähtien.

Hallituksen esitys on käytännössä tekninen muutos ja koskee pykälän voimaantuloa, ei sen asiallista sisältöä. Lähtökohtaisesti tällaisia muutoksia pyritään välttämään, mutta tällä halutaan mahdollistaa sujuva toimeenpano.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1. syyskuuta 2026. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitos ministerille esittelystä. — Sitten mennään puhujalistaan. — Edustaja Lyly.

18.33 Lauri Lyly sd: Arvoisa rouva puhemies! Aina kun sähköstä puhutaan, täytyy olla paikalla.

Ensinnäkin tämä kuormanohjaus on ihan ymmärrettävä asia, ja säädön tarvetta sähköverkossa saadaan ehkä vähennettyä, kun sitä käytetään. Ainut huolenaihe minulla tässä on se, että kun markkinatoimijat näitä eri tuotteita myyvät, niin tietääkö ostaja — kun meillä on erilaisia sähkökäyttäjiiä — aina sen, missä kohtaa sitä säätää tehdään ja missä sitä tehoa rajoitetaan, eli että tämä asia tulisi hyvin varmistettua aina, kun näitä asioita tehdään.

Joustava käyttöönotto on varmasti tässä tarpeen, koska nämä tekniset kehitykset ja muut vaativat aikaa.

Tällä on sinänsä oikea tavoite, mutta minua itseäni pohdituttaa koko ajan se, että kun tätä kuormanohjausta tehdään ulkopuolelta, niin tietääkö toimija aina omalta kohdaltaan sen, että näin voi käydä. Yleensä siellä varmasti on sähkölämmitystä ja vastaavia, joita ohjataan eniten, koska ne ovat niitä, jotka eniten siellä kulutusta aiheuttavat kylminä aikoina. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vestman.

18.35 Heikki Vestman kok: Arvoisa puhemies! Kuten edellä kuultiin ministerin esittelypuheenvuorosta ja edustaja Lylyn puheenvuorosta, tässä käsillä on tällainen tekninen muutos. Asia on sinänsä hyvin tärkeä suomalaisen sähkökäyttäjän kannalta, eli tällainen markkinaehtoinen kulutusjoustopalvelu siis antaa sähkökäyttäjälle mahdollisuuden alen-

Punkt i protokollet PR 44/2026 rd

taa sähkölaskuaan — siitä käytännössä on kysymys. Tämä muutos parantaa niitä edellytyksiä myös sitä kautta, että kysynnän kasvu kulutusjoustopalveluille loisi myös uutta tarjontaa ja alentaisi näiden palvelujen hintaa.

Minusta on erittäin tärkeää huolehtia siitä, että tämän kulutusjoustopalvelun käyttäminen oman sähkölaskun alentamiseksi olisi suomalaiselle sähkönkäyttäjälle, omakotiasujalle, mahdollisimman helppoa, ja sen pitäisi olla tämän sääntelyn pyrkimys ja tarkoitus. Kannan huolta siis siitä, että esimerkiksi nämä automaatiolaitteet, joita ihmiset voivat koteihinsa asentaa, ovat edelleen paitsi hyvin kalliita niin myöskin monelle hankalia käyttää. Tähän meidän pitäisi pyrkiä, että markkinan kautta ja verkkoyhtiön kautta annettavat edellytykset olisivat sellaisia, että mahdollisimman moni suomalainen niihin voisi tarttua.

No, tällainen kulutuksen joustamiseen perustuva markkina ei tietenkään poista tarvetta sille, että Suomessa pitää huolehtia siitä, että myös sähköntuotantoa on joka hetki. Meidän markkina ei voi rakentua sen varaan, että kyllä ne kuluttajat joustavat. Pidän hyvin tärkeänä sitä, että uusia säättövoimainvestointeja edistetään ja lisäksi hallitus vie eteenpäin sellaisia toimia, joilla sitten tätä joustavaa tuotantoa ja sääätävää tuotantoa saadaan lisättyä Suomen sähköjärjestelmään. [Lauri Lyly: Juuri näin!] — Kiitos.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till ekonomiutskottet.